

SIRADAN GÜNLER MÜBAREKLEŞİRSE MÜBAREK GÜNLER SIRADANLAŞIR

Meryem... Yalnızca Allah'a özgü kılınan ibadetin ve bu ibadete karşılık bereketli kılınan bir ömrün en güzel anlamda örnekleştiği isim. Değişik edebî abartılarla bize bizim türümüzden bir insan değil de insanüstü bir varlıkmiş gibi gösterilen, ama gerçekte bir insan olarak daha doğrusu bir kul olarak üzerine düşeni içtenlikle yapma çabasının karşılığını hem manevi merteye hem de saygınlık adına ne her şeyi Allah'ın kendisine bahşettiği mübarek kadın...

Ve Meryem kıssası... Allahu Teâlâ'nın Kur'an-ı Kerim'de bize sunduğu her ifadesi birer ibret hazinesi olan muhteşem sure... Tabi sureyi baştan sona anlamaya çalışırsak ya da çıkartılması gereken dersleri tek tek saymaya kalksak ne söz yeter buna ne de yazı. Bu nedenle biz sıradan bir hayatı mübarek kılma adına anladıklarımızı yazmaya çalışacağız. Zira biliriz ki İbrâhîm suresinde buyrulduğu gibi Rabbimizin nimetlerini saymaya çalışsak elbette sonunu getiremeyiz ya da Kehf suresindeki ifadeyle denizler mürekkep olsa denizler biter ama Rabbimizin sözleri ve o sözlerinden alınacak dersler bitmez.

Meryem oğulcuğunu kucağına alınca, kavmine gider.¹ Kavmi o zamana değin iffetine sonuna kadar kefil oldukları, hiç evlenmemiş bir kızın kucağında bir bebekle geri döndüğünü görünce Allah'ın her şeye kadir olduğunu hakkıyla idrak edemedikleri için ona hiç hak etmedi-

ği ifadelerle saldırırlar. Kur'an-ı Kerim bu sözlü saldırıları onların ağızından; **Ey Meryem sen kötü bir iş yaptın, Ey Harun'un kız kardeşi senin baban zina yapan bir kişi değildi, annen de iffetsiz değildi** biçiminde olabildiğince veciz ve özet olarak aktarmıştır.² Oysa böyle bir durumdaki bir bayana oldukça tutucu bir toplumun neler söyleyebileceğini tahmin edebiliyorsunuzdur. İşte bütün bunları Meryem'e söylemiş olmaları olasıdır. Oysa o Rabbinden aldığı "Konuşmama orucu tut." biçiminde ifade edilen tabiri caizse "sus emrine" hayatı boyunca Rabbinin bütün buyruklarına ve ahlâkî yönlendirmelerine karşı göstermiş olduğu titizlikle ve sabırla uyar. Ne söylerlerse söylesinler susar ve bebeğini işaret eder. Sonunda Allah-u Teâlâ "Allah inanların dostu ve koruyucusudur onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır" düsturunun gereği Meryem'i düştüğü ve açıklaması olmayacak durumdan mucizesi ile kurtarır.³

Buraya kadar kısaca değindiğimiz kısma bize "sıradan hayatı mübarek kılma adına" bir hisse veriyor. Her koşulda Allah'ın emrine mutlak itaat ve hayatın bize sunduğu her türlü acı sürprizi tam bir tevekkülle göğüsleyerek Allah'a karşı daima hüsnü zan ile yaşamak.

Bu noktada şunu da unutmamak gerekir. Âlemlerin Rabbi en yoksulumuzu dahi dünyanın nimetleri konusunda Meryem ve onun gibi abidelerin hayalini dahi kuramadığı düzeyde nasiplendirdiği günümüzde belki de hiç birimizi bu denli ağır bir imtihana muhatap tutmamaktadır. Hiç birimizin kucağına İsa'yı teslim edip böylece insanların karşısına çıkmasını istememektedir. Hiç birimizden İbrahim gibi eşini ve tek zürriyeti olan oğlunu içinde hiçbir bitkinin yetişmediği bir vadiye atmamızı, daha da ötesi ciğerpare evlatlarımızı boğazlamamızı istememektedir. Yapmamız gereken bu kıssaların geçtiği Kitab-ı Azimüşşanı okumak, anlamak, ayetleri üzerinde tefekkür etmek, karakterimizi bu kitapta geçen öğretiler üzerine biçimlendirmek ve bu karakter üzerine dünyadaki yaşantımızı noktalamaktır. Çağımızda sıradan yaşantılarımızı mübarekleştirmenin yolu bu olsa gerektir.

Allah'a nasıl kul olunur sorusunun en anlamlı yanıtlarından biri olan Meryem, aldığı buyruk gereği susar ve kucağındaki çocuğa işaret eder. **Biz bu beşikteki çocukla nasıl konuşuruz** 4dediklerinde insanlara ders verme sırası İsa'ya gelir. Konuşur. Bir konuşur pir konuşur. Hikmeti pür konuşur. Çünkü konuşuran Allah'tır.

Dedi ki ben Allah'ın kuluyum, bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı. Nerede olursam olayım beni mübarek kıldı. Yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti. (Meryem 19/30-31)

Bu mübarek sözlerle Âlemlerin Rabbi, nebisinin ağzından bize sıradan bir yaşantı nasıl bereketli/mübarek kılınır iki yönle ima etmiştir sanki... **Birincisi zihniyet yönüdür onların ikincisi de davranış yönü...**

Bu konuda öncelikle şunu söylememiz gerekiyor:

Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'a aittir. İçinizdekini ister gizleyin ister açığa vurun Allah sizi bu konuda hesa-

ba çekecektir. (Bakara 2/284)

Diye buyuran Allahu Teâlâ, müminlerin her daim temiz bir zihniyet ve niyet taşımaları gerektiğini de Kitabında beyan etmiştir. Zira iman her şeyden evvel kalp işidir ve iman ancak temiz duyguların bulunduğu kalplerde filizlenir. Kalbin temizliği zihniyetin temizliğidir. Dolayısıyla mümin, her şeyden önce imanının gereği düzgün bir zihniyet taşımaya mecburdur. İşte zihniyet düzgünlüğünün mümin için birinci emaresi Allah'a karşı haddini bilmektir. Hayatta hangi zenginliğe ulaşmışsan, hangi makamı elde etmişsen Allah'ın kudretinin ve izzetinin karşısında yalnızca ona muhtaç bir kul olduğunu bilmek ve her koşulda beyan etmektir. Bu işaretle sözlerine **Ben Allah'ın kuluyum.** diyerek başlıyor İsa... Sonra devam ediyor **Bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı.** Sanki şöyle der gibi: *Ben Allah'ın kudreti karşısında bir hiçtim, Allah bana bir nimet verdi ve beni diğer kulları arasında saygın*

bir noktaya getirdi. Bu hayatta Allah bize bir şeyleri nasip etmişse bunun hikmetini çabamızdan değil, sebepler âleminde de olsak yalnızca Allah'ın ikramı bilmek -ayrıca Allah'ın bu ikramı ilim gibi, tak-

va gibi manevî bir güzellik de olabilir- her halükarda vardığımız noktayı Allah'ın inayeti ile açıklayıp hamd etmek gerekmez mi? O maddî ya da manevî noktanın sarhoşluğuna veyahut nefsimizde oluşturduğu kibire kapılmak yerine. Yani maddî ya da manevî özgeçmişlerimizi Allah'ın rahmetiyle açıklamamız gerekmez mi?

Aynı sözlere bir başka bakışla baktığımızda **Ben Allah'ın kuluyum, bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı.** ifadesi "Manevî açıdan güzel bir noktaya varmanın anahtarının Allah'a karşı düzgün bir kul olma çabasıdır" gibi bir sonuca ulaştırmaz mı bizi? Burada en büyük rütbenin Allah'a kul olma bilinci olduğu vurgulanmıyor mu? Demek ki, sıradan yaşantılarımızı mübarekleştirmenin bir başka rüknü de Allah'a kul olmak ve kulluğunu her halükarda göstermektir.

Davranış yönüne gelince **Nerede olursam olayım beni mübarek kıldı ve yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti.** İfadeleri de itaatimizi ve kulluk bilincimizi pratiğe dökmenin yolu olarak bize aktarıyor. Yani yukarıda değindiğimiz kısma ve ayetler ışığında sıradan

yaşantımızı mübarek kılmanın üç temel anahtarı koşulsuz itaat, kulluk bilinci ve ibadet olarak Âlemlerin Rabbi tarafından hayatımıza dâhil ediliyor. Bizden kişiliğimizi böyle bir zihniyet modeli üzerinde geliştirip, ibadetimiz ve yaşantımızla bu zihniyeti davranışa dönüştürmemiz isteniyor. Siz buna Rabbin buyurduğu biçimde düşünme, hissetme ve yaşama diyebilirsiniz. Tam burada aklıma Yavuz Sultan Selim Han düşüyor. Son nefesini vermeye yakın can dostu Hasan Can'a sorar "Bu ne haldir Hasan Can?" diye. Hasan Can cevap verir "Hak Teâlâ'ya kavuşma vaktidir Sultanım." ve Yavuz son sözünü söyler "Sen bizi bunca zaman kiminle sanırdın?" İşte sıradan hayatı bereketli kılmak hayatın boyunca Allah ile yaşamaktır.

Sıradan hayatını mübarekleştirmeyi kendine amaç edinen bir mümin için idrak edeceği bir mübarek gece, gün yahut ay onun yaşantısında anlayış ve yaşayış açısından çok köklü değişiklikler oluşturmaz. Mübarek gün ve gece yalnızca onun itaatine itaat katar. Yani sıradan hayatını mübarekleştiren bir mümin için mübarek zamanlar sıradanlaşır. Çünkü mümin bilir ki takvayı hedefleyen biri geçirdiği her zaman dilimini hem bilinçle hem de davranışla mübarekleştirmekle yükümlüdür. Yani keramet herhangi bir zaman diliminde değil o zaman dilimini bereketli kılacak ameldedir.

Şimdi diyecekler "Peki Kadir gecesini ve Ramazan Ayı mübarek zaman dilimleri değil midir?" Şüphesiz... Ama Kur'an söz konusu gecenin ve ayın niçin mübarek olduğunu da açıklıyor:

Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik" "Biz onu mübarek bir gecede indirdik" "Ramazan ayı insanlara doğruluk rehberi ve açık öğütler olan Kur'an'ın indirildiği aydır⁵

Demek ki idrak edilen diğer 11 ay gibi Ramazan'ın her yıl beriye gelmesinden dolayı değişik mevsimlere denk gelmesi dışında tabiatın akışı açısından bir başkalığı yok, güneşin batması ve karanlığın çökmesi açısından diğer gecelere kıyasla Kadir gecesinin de. Ancak bu zaman dilimlerinde Allah'ın insanlığa bir ikramı söz konusu, Kur'an-ı Kerim. Yani Allah'ın bu ikramını insanlar okur, kişiliklerini bu ikramda öngörülen biçimde oluştururlar ve bu şekilde yaşarlarsa bütün ömürlerini ibadete çevir-

miş olurlar. Dolayısıyla bütün aylarını Ramazan, bütün gecelerini Kadir gecesini gibi yaşamış olurlar. Kur'an'ın bizde sürmemizi istediği bereketli ömür aslında bu değil midir? Ramazan ayı bizim sürekli yapmakla emrolduğumuz ibadet halkasına bir aylığına bir yenisini eklediği için yeni bir bereket kapısı açar önümüze o kadar.

Cuma günü konusunda da söyleyeceğimiz vardır elbet. Hani biz kalbimiz mühürlenmesin diye farz olan Cuma namazını kaçırmamak için elimizden geleni yaparız ya? Peki, günde beş kez kılmakla yükümlü olduğumuz bir vakit namazını örneğin ikinci namazını üç kez kasten kılmadığımızda kalbimizin hali nice olur düşünmez miyiz?

Kısacası, Ramazan ayını ve Kadir gecesini mübarek kılan en temel nokta Allah'ın kullarını muhatap kabul edip onlara hitap etmesidir. Yani Kur'an-ı Kerim'i bir kuluna vahyetmesidir. Bu ilâhî tenezzül nasıl o ayı ve o ayın içinde-

deki bir geceyi mübarek/ilâhî ikram açısından farklı kılmışsa, Allah'ın kulları da Allah'ın kitabını anlayarak okuyup, ona uyup bütün yaşantılarını bereketli kılmakla yükümlüdür. O kitabın ayetleri üzerinde tefekkür edip, nasıl olmalıyım, nasıl

olmamalıyım, nasıl düşünmeliyim, nasıl düşünmemeliyim ve nasıl yaşamalıyım sorularına aldığı cevaplarla zihniyetlerini biçimlendirmeliler ve bu ölçütlerde bir ömür sürmeye azamî çaba göstermelilerdir. Tabii neslinin bir sözü vardır "Allah Kur'an'ı müminler için hayatlarını ibadete çevirsinler diye indirdi ne var ki onlar kıraatini ibadet edindi" diye... Allah'ın Kitabı'na karşı doğru yaklaşım bizi bir ömür boyu aradığımız hakikate ulaştıracaktır. Zihniyetimiz Kur'an'dan olsun. Karakterimiz Kur'an'dan. Yaşantımız Kur'an'dan.

kh

Notlar

- 1 Meryem 19/27.
- 2 Meryem 19/28.
- 3 Meryem 19/30.
- 4 Meryem 19/29.
- 5 Kadir 97/1 vd.